گزارش نتایج طرح پایش محیط ملی کسب و کار

فصل تابستان ۹۷

منبع: معاونت اقتصادی
مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران
دوره هشتم (مهرماه ۹۷)

تهیه گزارش: واحد آمار و اطلاعات اتاق زنجان

فهرست مطالب

- مقدمه
- معرفی طرح پایش ملی محیط کسب و کار
- نتایج مقایسه ای فصول گذشته
- ارزیابی عملکرد استان‌ها در فصل تابستان ۹۷
- وضعیت محیط کسب و کار استان زنجان در فصل تابستان ۹۷

معرفی طرح پایش ملی محیط کسب و کار

تعریف محیط کسب و کار

به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی مؤثر هستند. اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند.

عواملی نظیر قوانین و مقررات ، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و ... که در کشورها و مناطق جغرافیایی مختلف در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند.

معرفی طرح پایش ملی محیط کسب و کار

ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

«اتاق‌ها موظفند به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب وکار در کشور، شاخص‌های ملی محیط کسب وکار در ایران را تدوین و به‌طور سالانه و فصلی و حسب مورد به تفکیک استان‌ها، بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند». اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در قالب اجرای یک طرح پژوهشی در سال ۱۳۹۴، نسبت به شناسایی و معرفی شاخص های ملی پایش محیط کسب وکار اقدام نمود و اجرای طرح ملی پایش محیط کسب وکار را در اواخر سال ۱۳۹۵ با همکاری اتاق های تعاون و اصناف ایران در دستور کار خود قرار داد. از زمستان سال ۱۳۹۵ این طرح به صورت فصلی در کشور انجام می شود.

معرفی طرح پایش ملی محیط کسب و کار

هدف کلی

- برآورد فصلی و سالانه شاخص ملی و استانی محیط کسب و کار در ایران
- برآورد تغییرات فصلی شاخص محیط کسب و کار در سطح ملی و استانی
- برآورد ملی فصلی و سالانه شاخص ملی محیط کسب و کار در ایران در سطح بخش های عمده اقتصادی (صنعت، خدمات و کشاورزی)

جامعه هدف

- فعالان اقتصادی عضو سه اتاق بازرگانی، اتاق تعاون و اتاق اصناف

روش جمع آوری اطلاعات

- CAWI (تکمیل پرسشنامه الکترونیکی)
- CATI (آمارگیری تلفنی)

computer assisted web interviewing

computer assisted telephone interviewing

معرفی طرح پایش ملی محیط کسب و کار

فعالان اقتصادی، مولفه های ملی کسب و کار را با اختصاص کمیتی بین نمره ۱ (بهترین ارزیابی) و نمره ۱۰ (بدترین ارزیابی) مورد ارزیابی قرارمی دهند.

۲۸ مؤلفه

مؤلفه پیمایشی

از طریق پرسشنامه تکمیل می گردد

۴۲ مؤلفه

مؤلفه آماری

از طریق منابع اطلاعاتی و آمار رسمی کشور محاسبه می گردد.

تعداد نمونه ها و میزان مشارکت در طرح پایش محیط کسب و کار در استان و کل کشور در تابستان ۹۷

شرح	کل کشور	استان زنجان
تعداد نمونه ها	۴۰۰۸	۶۰
میزان مشارکت	٪۷۱	٪۹۰

نتایج مقایسه ای فصول گذشته

درصد مشارکت بنگاه های اقتصادی در سایر استان ها

	زمستان ۹۶	بهار ۹۷	تابستان ۹۷
بیشترین میزان مشارکت	اصفهان (۸۵ ٪)	اصفهان (۹۷ ٪)	آذربایجان غربی (۱۰۰ ٪)
کمترین میزان مشارکت	بوشهر (۳۱ ٪)	خراسان شمالی (۴۱ ٪)	ایلام (۴۳ ٪)

نتایج مقایسه ای فصول گذشته

درصد مشارکت بنگاه های اقتصادی استان زنجان

زمستان ۹۶
۵۹ نمونه منتخب
مشارکت ۴۱ درصدی

بهار ۹۷
۵۳ نمونه منتخب
مشارکت ۷۵ درصدی

تابستان ۹۷
۶۰ نمونه منتخب
مشارکت ۹۰ درصدی

نتایج پایش ملی محیط کسب و کار در تابستان ۹۷

شاخص استانی: ۶/۰۵

شاخص ملی: ۶/۴۰

درصد تغییرات شاخص ملی و استانی محیط کسب و کار در تابستان ۹۷ نسبت به فصل گذشته و فصل مشابه سال گذشته

شرح	تابستان ۹۶	بهار ۹۷	تابستان ۹۷	درصد تغییرات نسبت به فصل گذشته	درصد تغییرات نسبت به فصل مشابه سال گذشته	وضعیت
شاخص ملی	۵/۷۷	۶/۱۵	۶/۴۰	۴/۰۸	۱۰/۹۵	عدم بهبود نسبت به فصل گذشته و فصل مشابه سال گذشته
شاخص استانی	۵/۷۰	۵/۷۵	۶/۰۵	۵/۲۰	۶/۰۰	عدم بهبود نسبت به فصل گذشته و فصل مشابه سال گذشته

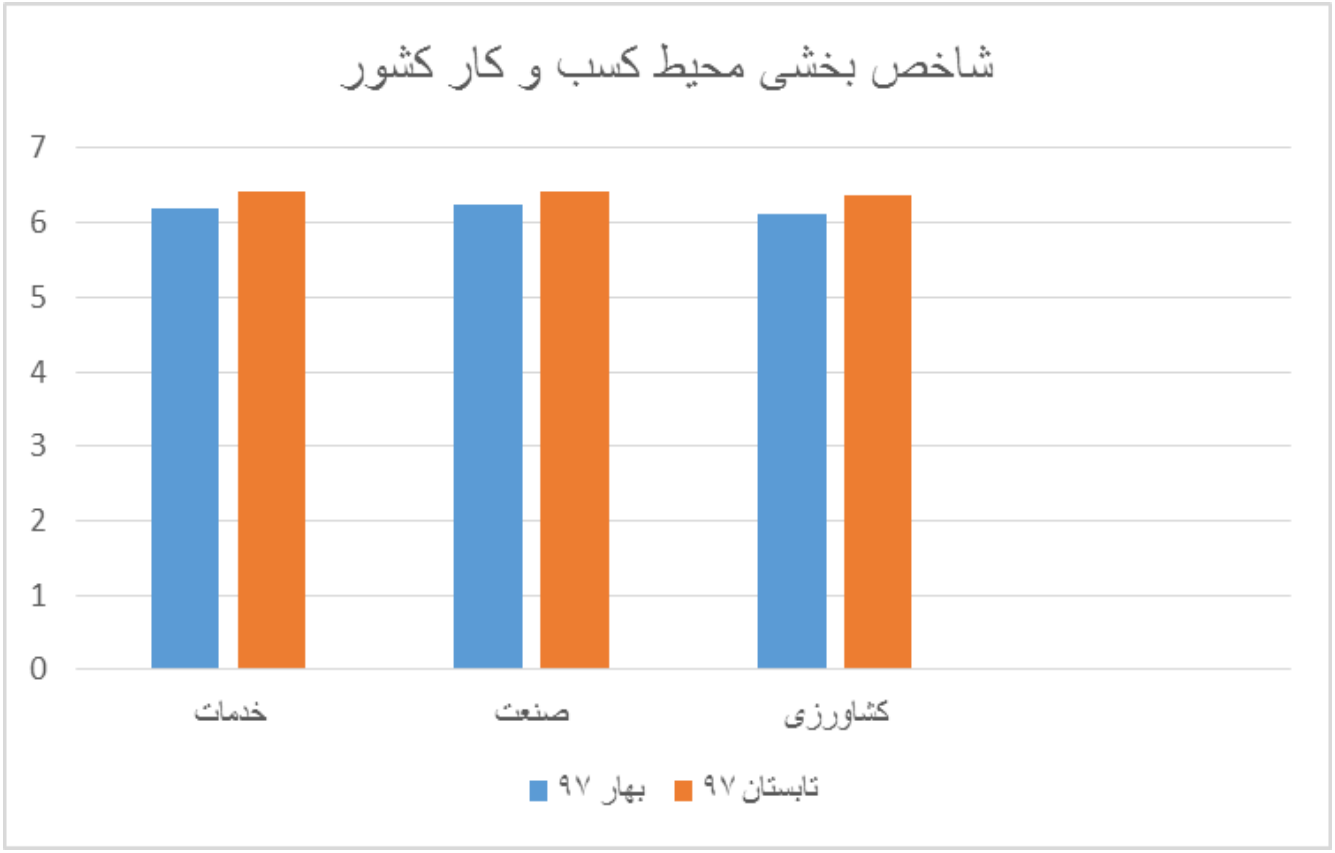
نتایج مقایسه ای استانی

وضعیت کسب و کار استان ها در طرح پایش محیط کسب و کار

- در تابستان ۹۷، تنها ۳ استان (خراسان شمالی، خوزستان و سمنان) از ۳۱ استان دارای وضعیت مساعدتری در کسب وکار نسبت به بهار ۹۷ بوده اند.
- در بهار ۹۷ وضعیت کسب و کار در ۲۸ استان نسبت به بهار ۹۷ بدتر شده است.
- عدد شاخص برای حدود ۴۵ درصد استان های کشور از عدد شاخص ملی فضای کسب وکار (۶/۴۰)، بالاتر بوده است.
- بر اساس نتایج ارزیابی طرح پایش در تابستان ۱۳۹۷، استان های گیلان، آذربایجان شرقی و زنجان دارای محیط کسب وکار مساعدتر و استان های لرستان، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری دارای محیط کسب وکار نامساعدتری نسبت به سایر استان ها بوده اند.

نتایج مقایسه ای

شاخص محیط کسب وکار در بخش های عمده اقتصادی کشور(مقایسه تابستان ۹۷ نسبت به بهار ۹۷)

نتایج مقایسه ای

شاخص محیط کسب وکار بر حسب بخش های عمده اقتصادی کشور

در تابستان ۹۷، هر سه بخش صنعت، کشاورزی و خدمات وضعیت نامساعدتری نسبت به فصل گذشته داشته اند.

در تابستان ۹۷، بخش کشاورزی وضعیت مساعدتری نسبت به سایر بخش ها در محیط کسب و کار داشته است.

در تابستان ۹۷، بخش صنعت وضعیت نامساعدتری نسبت به سایر بخش ها در محیط کسب و کار داشته است.

نتایج مقایسه ای

استان های مساعدتر با شاخص کمتر از میانگین ملی (نمره ۶/۱۵) در بهار ۹۷

شاخص محیط کسب و کار	نمره
در سطح ملی	۶/۴۰
گیلان	۶/۰۳
آذربایجان شرقی	۶/۰۳
زنجان	۶/۰۵
آذربایجان غربی	۶/۰۸
مازندران	۶/۱۰
یزد	۶/۱۶
فارس	۶/۱۹
خراسان رضوی	۶/۲۰
سمنان	۶/۲۱
قم	۶/۲۲
خراسان جنوبی	۶/۲۵
قزوین	۶/۲۶
هرمزگان	۶/۲۹
کهگیلویه و بویراحمد	۶/۲۹
گلستان	۶/۳۲
کرمان	۶/۳۶
اردبیل	۶/۳۷

نمره بدترین ارزیابی (۱۰) و نمره بهترین ارزیابی (۱) است

نتایج مقایسه ای

مناسب ترین و نامناسب ترین مؤلفه های پیمایشی ملی و استانی

مؤلفه ها		بهار ۹۷	تابستان ۹۷
کل کشور	نامناسب ترین –	• غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات • دشواری تأمین مالی از بانکها • بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	• غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات • بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار • دشواری تأمین مالی از بانک ها
	مناسب ترین +	• دسترسی حامل های انرژی • دسترسی به آب • نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	• دسترسی به حامل های انرژی • دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت • محدویت دسترسی به آب
استان	نامناسب ترین –	• غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات • بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار • دشواری تأمین مالی از بانک ها	• غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات • بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار • ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد مؤثر متجاوزان به حقوق دیگران
	مناسب ترین +	• دسترسی به حامل های انرژی • دسترسی به آب • دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	• دسترسی به حامل های انرژی • نحوه استقبال مشتریان از نواوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول • دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت

نتایج مقایسه ای

مهم ترین موانع کسب و کار بیان شده توسط فعالان اقتصادی در فصل تابستان ۹۷

	اولویت ۱	اولویت ۲	اولویت ۳
کل کشور	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (۹/۰۵)	بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار (۸/۲۷)	دشواری تأمین مالی از بانکها (۷/۸۶)
استان	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (۹/۶۲)	بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار (۸/۷۵)	ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد مؤثر متجاوزان به حقوق دیگران (۷/۷۵)

نتایج مقایسه ای استان ها در فصل تابستان ۹۷

مساعدترین و نامساعدترین محیط کسب و کار بر حسب رشته فعالیت های اقتصادی

شرح	بهار ۹۷	تابستان ۹۷
مساعدترین رشته فعالیت ها	▪ املاک و مستغلات ▪ اطلاعات و ارتباطات ▪ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه	▪ مالی و بیمه ▪ املاک و مستغلات ▪ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه
نامساعدترین رشته فعالیت ها	▪ اداری و خدمات پشتیبانی ▪ خدمات مربوط به تأمین جا و غذا ▪ ساختمان	▪ هنر، سرگرمی و تفریحی ▪ عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل و ... (صادرات و واردات) ▪ استخراج معدن

شاخص ملی کسب و کار بر اساس نماگرهای مدل کارآفرینی شین

شرح	بهار ۹۷	تابستان ۹۷	درصد تغییرات نسبت به فصل گذشته	وضعیت
محیط نهادی	۶/۲۸	۶/۳۱	۰/۵۵	عدم بهبود نسبت به فصل گذشته
محیط اقتصادی	۶/۳۳	۶/۵۵	۳/۴۷	عدم بهبود نسبت به فصل گذشته

شاخص محیط کسب و کار بر اساس سابقه فعالیت بنگاه های اقتصادی در کل کشور

شرح	کمتر از ۲ سال	۳ تا ۵ سال	۶ تا ۱۰ سال	۱۱ تا ۱۵ سال	بیشتر از ۱۶ سال
شاخص محیط کسب و کار	۶/۳۱	۶/۳۹	۶/۴۱	۶/۴۷	۶/۴۲

نتایج مقایسه ای

مساعدترین و نامساعدترین استان ها

مساعدترین ها

- گیلان
- آذربایجان شرقی
- زنجان

استان های مساعد بعد از سه استان برتر

- (آذربایجان غربی، مازندران، یزد)

نامساعد ترین ها

- لرستان
- کرمانشاه
- چهارمحال و بختیاری

با سپاس از توجه شما

پایان